

ARANY HALAK (Lásd a 332. lapon.)

XXXIII. kötet, 21. szám.

Ára negyedévre 1 fjt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. november 20-án.

A TŰRELEM PRÓBÁJA.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

AZ ÖREG ur hirtelen nagyon elkomolyodott.

— Csak az igazat beszéld, ne csüird-csavard a dolgot. Minek mondd magadat nyolcz évesnek, ha kilencz éves vagy?

Tömzsike ugy megszeppent a szigoru hangtól, hogy hamarjában alig tudott felelni

— Kérem... kedves bácsi... hiszen én az igazat akarom mondani... csak hogy nem tudom, hogy számítsam... nyolcz éves már elmúltam... nem sokára kilencz éves leszek, de még az idén nem volt a születésem napja, így hát nem tudom melyiket számítsam.

— No, az már más. Hát a nagymamád egészséges?

Tömzsike nagyot bámult.

— A nagymamám? Azt nem tudom... nem emlékszem rá...

A bácsi félig szomoruan, félig haragosan mordult fel.

— Miféle beszéd már ez? No, de hagyjuk. Mennyi ideig voltál uton?

— Két nap és egy éjjel...

— Bolondság! Mit beszélsz nekem ilyen oktalanságot, mintha én nem tudnám, honnan jösz...

— De igazán, kedves bácsi... Az igaz, hogy az első nap reggel még otthon voltam és tegnap este már ide értem, de..

— Ne magyarázkodj... ki nem állhatom a csürest-csavarást. Igazat kell mondanod, ha kérdezlek.

— Oh, kedves bácsi, hiszen igazat mondok... én nem tehetek róla, hogy sokáig tartott az út... a hajón igen lassan jöttünk a Dunán fölfelé.

— A hajón? A Dunán? Hát mindig újabb oktalanságokkal állsz elő...

— De bácsikám...

— Menj... elég volt...!

És lekapva orráról a szemüveget, gyorsan törülgetni kezdte. Tömzsikének sem kellett több. Eszébe jutott a Vili intése, gyorsan megfordult és ugy kifutott a szobából, hogy a lába is alig érte a földet. A bácsi kiáltott ugyan valamit, mintha visszahivta volna; de a megszeppent leányka a világért sem állt volna meg, hanem szaladt ki az udvarra, s ott egy sarokba bujt. Nem is jött elő, míg kocsizörgést nem hallott. Láta, hogy a bácsi utazik el. Ekkor visszatért a házba.

A folyosón Vilivel találkozott.

— Jőjj be a mi szobánkba, a várterembe, majd ott fogunk játszani.

A »várterem« az ódon nagy épületnek egyik emeleti szobája volt, tágas, bolthajtásos és tele százféle lommal, könyvekkel, játékszerrel, ruhákkal, eszközökkel, ódon butorokkal. Zsiga már ott volt, száraz ruhába öltözve, s egy nagy könyvben festékekkel mázolgatta be a rajzokat.

— No, ugy-e nem evett meg a bácsi? kérde Vili.

— Kevésben mult, jegyzé meg Tömzsike sóhajtván.

— Megharagudott? És miért?

— Mert az mondtam, hogy hajón jöttem... pedig csakugyan azon jöttem s az nagyon szép volt... olyan gyönyörű az a hatalmas folyó, meg aztán az a nagy

jó, melyen akár kétszáz ember is elfér. . . lehet látni, mint hajtja a gép a ket. . .

— Hagyd el azt a hajót, mindegy akárhogy volt, szólt Vili.

— Az ám, ne gondoljunk azzal, tevé hozzá Zsiga.

A két fiu nagyon rajta volt, hogy kis rokonuk ne kezdjen rá holmi kigondolt mesékre. Mert az a hajó-história bizonyosan az. Vili pedig nem akarta, hogy megzavarodjék a barátságuk. Sietett másra terelni a beszédet. Egy nagy kövér holló ugrált ott a földön.

— Nézd itt van a mi öreg pajtásunk, a vén »Miska.« Nagyon derék, tudós jószág; igen barátságos, mindjárt belecsíp a lábadba.

Tömzsike félig-meddig félt a nagy fekete madártól. Miska szabadon járt-kelt, mint valami kutya vagy macska, folyvást kíváncsian fürkészetve mindent, ami utjába akadt. De minden ellenszegülés nélkül engedte magát megfogni és nyugodtan maradt a Vili kezében, ki aztán Tömzsikének adta, remélve, hogy a kis leány így majd nem beszél többet arról a kifundált hajóról. Tömzsike, látva, hogy a vén holló csakugyan szelid jószág, hamar megbarátkozott vele és nyájasan simogatta.

— Ugy-e nem bánt? biztatta Vili. Csak ha valami fényeset lát, azt szereti elcsenni.

— No, nálam nem talál semmit. Aztán én nagyon vigyázok ám. Mikor a hajón utaztunk. . .

— Ugyan hagyd már azt a hajót. Vigyázz, hogy Miska meg ne karmoljon.

Nem teszi szándékosan, csak szeret jól megkapaszkodni.

— Oh, nem karmol egy csöppet sem. De hát mondjátok csak, utaztatok már ti nagy hajón?

— Dehogy utaztunk! Nem is akarunk. Jobb nekünk itt. Nézz csak körül, ez itt a mi várkastélyunk, itt tehetünk mindent a kedvünk szerint, ez a mi birodalmunk. Hogy tetszik?

— Nagyon szép. De a hajó még sokkal érdekesebb volt. Nem értem, mért nem akartok róla semmit hallani, ha még nem voltatok sohasem hajón?

— Hát a nagy hajó nem olyan mint a kis hajó? Egyik olyan mint a másik, szólt Zsiga, ki már meg nem állhatta, hogy hozzá ne szóljon a dologhoz.

— Ugyan ne beszéljeteek erről! kiáltá Vili.

De Tömzsike nem hagyta a jussát. Ő nagyon érdekesnek találta a hajót és elkezdte beszélni, milyen gyönyörű terem van a hajón, meg hogy a két oldalán milyen óriási két kerék forog, nagyobb mint ez a kerek asztal itt a szoba közepén. . . .

— No hát forgassuk ezt az asztalt, szólt Zsiga pajkos kedvvel, s hirtelen meg is rántotta oly erővel, hogy a sánta lábu öreg asztal fölbillent és minden lepotyogott róla: könyv, tintatartó, pohár, festék szétomolva, összetörve, elgurulva a földön. A vén holló rikácsolva futott el, de mihamar visszatért kémlelődni, nincs-e a sok apróság közt valami, amit elvihetne. Tömzsike meg ijedezve nézte a bajt.

— Jaj, mit mond majd a bácsi, ha megtudja!

— Semmit, mert nem tudja meg, szólta Vili. Nem jön ő soha ide, nem is ér rá, hogy effélékkel törődjék. Csak Kata asszony meg ne lássa.

Hiszen éppen az a veszedelem köszöntött be, mert Kata asszony hallotta a zajt és oda sietett. Az ő láttára Miska haragosan felborzolta a tollát és elfu-

tott az ajtó mögé, Zsiga pedig azt hitte, hogy a holló egy darab festéssel szökött odább.

— Jaj, a Miska még bekap valamicskét mérges festéket s akkor vége lesz!

Tömzsike megijedt, hogy baja lesz a madárnak és utána szaladt az ajtó mögé, éppen mikor Kata asszony közelebb ért.

...SZERENCSESEN KI IS FUJTA. (Lásd a 330. lapon.)

— Hiába fut előlem... látom, fölösleges a rejtőzés.

Ezt a kis leány nem hallotta s örvendve jött elő, hogy Miska nem festéket lopott, csak egy tollat, nincs semmi baj.

— Igen? Nincs semmi baj? szólta

Kata asszony mérgesen. Ilyen zenebonát és felfordulást csinálni semmi baj?

— Nem ő az oka, hanem én, szólta Zsiga.

— Ne beszéljen a más dolgába, parancsolá a szigorú gazdasszony. De Tömzsike sem akart egykönnyen tágitani.

— Igazán, nem vagyok oka. Én csak t beszéltem, hogy mikor a hajón utazn...

De Kata asszony erre oly fenyegetőleg intett az ujjával, hogy a kis leány elhallgatott. Kata asszony pedig kézen fogta és kivette, ezalatt kemény hangon mondva:

— Már figyelmeztettem, hogy itt nem szabad afféle hiábavalóságokat mesélni, hanem csak igazat mondani.

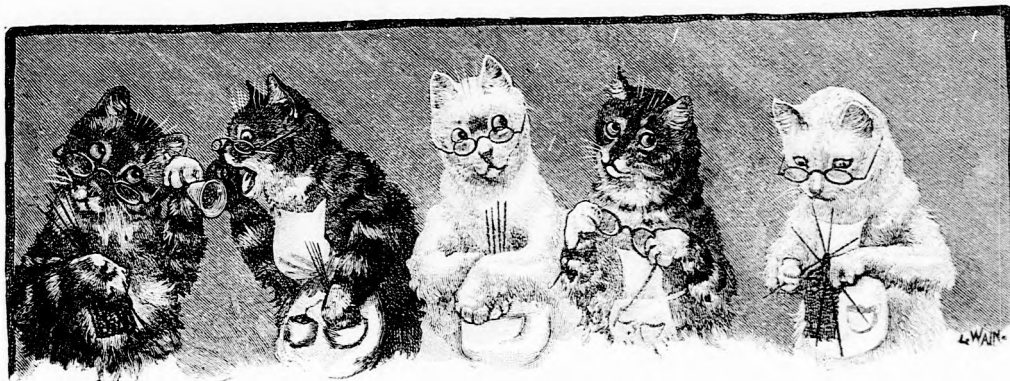
— De hiszen igaz... ott voltam a hajón... és olyan nagy kerekei voltak...

— Talán négy kereken járt az a hajó és ökrök húzták, mi? Kitelik az ilyen gyerektől, hogy még ezt is el akarná hitetni.

— De igazán...

— No, elég volt. Ha én mondok valamit, annak nem szabad ellenmondani. A bácsi rám bízta a házat, én tartok rendet.

Tömzsikének nem volt semmi kifogása ellene, hogy Kata asszony rendet tartson, de már azt még sem értette,

... BELE KIÁLTOTT A FÜLCSÓBE. (Lásd a 330. lapon.)

mért nem szabad neki arról a hajóról beszélni. A bácsi rögtön megharagudott, mikor a hajóról egy pár szót hallott, Vili sem akart róla hallani, Kata asszony meg már éppen mérges. Mind úgy beszélnek, mintha nem hinnék. No, de majd eljön a mama, akkor majd meggyőződnek, hogy igazat beszélt.

Kata asszony most elvezette Tömzsikét a szobájába, hogy kissé megtekintse és elrakja holmiját. Sorra vizsgálta min-

dent és legelőször is a Tömzsike szép kalapja tünt a szemébe.

— No már mire való ez! Selyem szalag! Uram Teremtőm, selyem szalag ilyen helyzetben lévő gyerekeknek! Már ezt csakugyan nem szabad megengedni.

És levágta a szalagot. Tömzsike nagyot bámult és egy kicsit fájt is a szive a szép kalap elcsufítása miatt, de úgy gondolta, hogy talán ezen a vidéken nem szokás ilyen szalagot viselni. Egy pár ru-

hácskájának a diszitése is így járt, de ebbe is belenyugodott; hanem már akkor fölsikoltott, mikor gyönyörű bábuja került elő s Kata asszony mérgesen fölkiáltott;

— Már ez mégis sok! Bársony ruhás bábu! Egy ilyen sorsu leánynak!

És dühösen eldobta, úgy, hogy a bábu nagyot koppanva esett le a szoba tulsó végén, még pedig két darabban, mert a feje letörött.

— Oh az én kedves bábum! Miért rontotta el?

— Mert nem való az ilyen czifraság efféle gyermeknek. Itt ugyan nem lesz se-lyem meg bársony pocskólni való.

— Ezt a mamáskám adta, mikor magának varratott ruhát...

— Micsoda? Még ilyet akar velem elhitetni? Mondtam már, hogy itt csak igazat szabad beszélni. Vagy azt hiszi talán, hogy én nem tudok jól mindent? Azt ne higye! A bácsi felolvasta nekem a levelet, tehát mindent tudok, még azt is, mit csinált a szegény kis babával.

— De én ebből egy szót sem értek, felelé Tömzsike ámulva.

— Elég, ha én értem. És nem tűrök semmiféle ellenmondást. A bácsi reám bizta, engedelmeskedjék!

A kis leánynak nem nagy kedve volt rá. De aztán mégis csak megtette, mert hiszen megígérte a mamának, hogy nem fogja a bácsit boszantani, pedig a bácsit bizonyosan boszantaná, ha Kata asszony bepanaszolná. Majd csak másképp lesz, ha egy kicsit megismerkednek. Egy kis türelemmel majd jobbra fordul minden.

Fölszedte tehát a törött bábút és nézegette. Szerencsére a bábunak nem

tört le az orra, ép maradt a keze-lába így hát talán még lehet segíteni rajta. A fiuk az effélékben ügyesek, majd ragasztják a letörött fejet.

Ezzel teljesen megvigasztalódott, kivált mikor Vili meg is nyugtatta, hogy csakugyan megfejeli a bábút, olyan szép lesz, mint volt.

— De most nem érek rá, mert lapdázásra ígérkeztünk. El kell mennem a fiukért, mert én vagyok a rendező. Legokosabb lesz, ha te is kijösz a mezőre nézni. A kerten kell keresztül menni, a hátsó kis ajtón kijatsz a mezőre és ott könnyen ránk találsz.

— Ki is megyek. Nagyon szeretem az ilyet nézni.

— Jól van. Félóra mulva indulhatsz.

Még le sem telt a fél óra, már Tömzsike elővette megcsufított kalapját s jókedvűen indult kifelé a mezőre. Nem volt nehéz kitalálni, de ott kint már megsejtudta, jobbra forduljon-e vagy balra. Egyelőre nem is gondolkozhatott rajta, mert más valami vonta magára a figyelmét.

Egy kis fiu állt ott. Azaz, hogy nem állt, hanem toporzékolt, dühöngött, rugta a port, tépte egy bokor gyöngye ágait és sirt, bömbölt, amint csak kifért a torkán. Soha még Tömzsike ilyen bőszt fizkót nem látott. Pedig különben csinos fiúcska volt, szép kék ruháskába öltözve; látszott, hogy valami kényes urfiúcska. Tömzsike oda szaladt hozzá.

— Mi bajod, kicsike? kérdé nyájasan.

A kis fiu abba hagyta a bömbölést, de oly mérgesen nézett Tömzsikére, mintha rögtön le akarná harapni az orrát. A jó leányka nem ijedt meg, nem is hara-

dott, mert tudta, hogy az ilyen kicsi
ézekkel csinyján kell bánni, ha boldo-
gni akar velük az ember. Ujra kérde-
te hát :

— Mi bajod, kis fiu? Talán elté-
vedtél.

A fucska mérgesen rázta a fejét.

— Hát talán elestél?

Megint csak rázta a fejét.

— Hát éhes vagy talán?

(Folytatása következik.)

ÁRVA DINI.

A RVA vagyok, árva —
Ki vigyázna rám:
Mehalt az én édes,
Kedves jó anyám.

Nincsen, ki álmombul
Csókkal költene —
Nincs, ki a szememből
Könnyet törlene.

Bűmnek, örömimnek
Áldott felese
Porlad; — ó segíts meg,
Árvák Istene!

JOB B K É S Ő, M I N T S O H A

vagy

a garázda Tipi története.

(Mese három képpel a 324—325. és 328—329. lapokon.)

Hog y ki volt Tipi? Azt bizonyosan
olyan kérdi, a ki valahol messze,
a harmadik vármegyében lakik.
Mert a h i r e u g y a n c s a k n a g y v o l t, á m b á r
nem mondhatnám, hogy ez a hir valami
nagyon dicsőséges lett volna. Mert há-
rom faluban és minden szomszédságában
együtt sem volt olyan garázda czicza,
mint Tipi.

Igy hát azt már tudjátok, hogy czicza
volt, még pedig fiatal czicza, akinek illett
volna kedvesnek, szerénynek lennie. Lehe-
tett volna is, mert csak jót látott az öreg
czicza-mamájától, aki híres szép fehér
nagy macska volt s aki eleinte nagyon
örült az ő szép fehér-fekete fiának, Tipi-
nek. Mert hát kicsi korában Tipi nagyon
szép tehetségeket mutatott s a szomszéd-
ból valamennyi czicza atyafi hizelkedve
mondogatta :

— Jaj de kedves és derék fiacskája
van, Miczurka asszony! Ez lesz aztán a
jeles macska! Büszkesége lesz a macska-
nemzetségnek.

Csakhogy Tipi nélkül számítottak.
Mikor Tipi nagyobbacska kezdett lenni,
mindinkább aggodva látták, hogy vesze-
delmes tulajdonságok kezdenek belőle ki-
fejlődni. A helyett, hogy az okos jó taná-
csokat követte volna, csak azt tette, ami-
ben éppen kedve és gyönyörúsége telt.
Szere száma nem volt a pajkos csinyei-
nek. Ha valahol egy tisztas öreg kandur

bácsi vagy cicza néni a napon szunyókált, Tipi bizonyosan oda settenkedett és játszani kezdett az alvónak farkával, belekaspaszkodott, végig karmolta és aztán gúnyos kárörömmel elmenekült. A fiatal ciczapajtásokat csupa játékból úgy a földre gyúrte, összekarmolásza, megharapdálta, hogy egy hétig is megfeküdték; elcsente az ozsonnájokat, elrontotta a játékkukat s az volt a legveszedelmesebb, hogy az ilyen garázdaságra mihamar kapott pajtásokat is. Mert hát a gonosz példa csábit.

Igy már persze lassanként egészen mást kezdtek beszélni a cicza nénik és bácsik. Minduntalan ellátogattak Miczurka asszonysághoz, csak hogy nem volt köszönet benne.

— Meglássá, Miczurka néni, rossz vége lesz ennek.

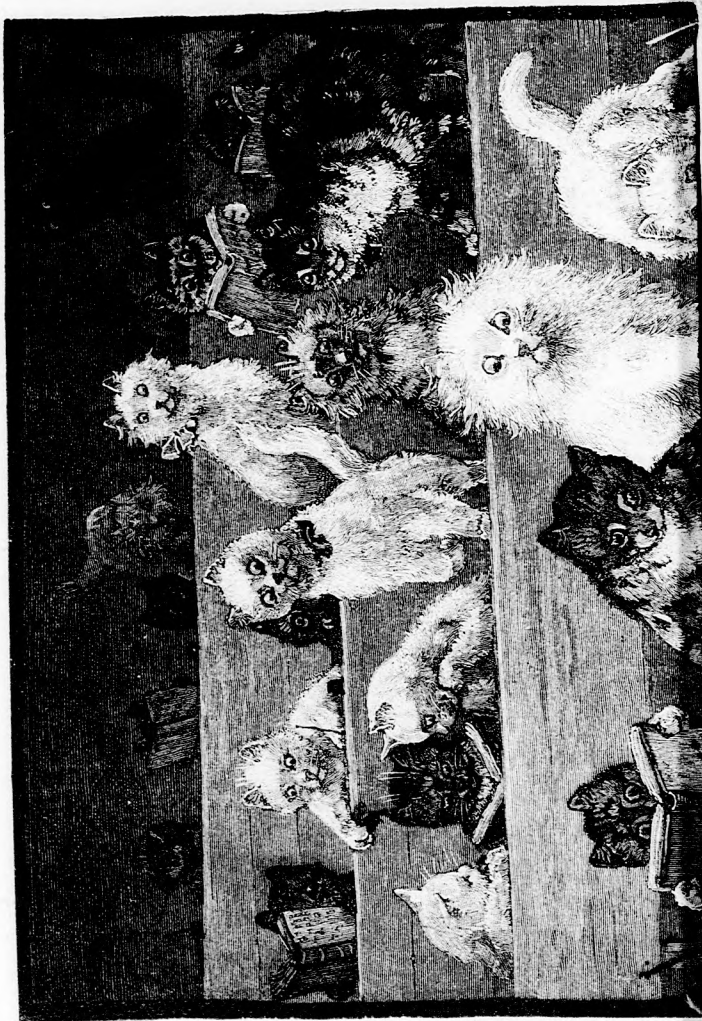
— De bizony rossz! Az a garázda Tipi börtönben fogja végezni az életét, ha ugyan még rosszabb nem éri.

— Szégyenére fog válni egész macska nemzetségünknek!

Ilyeneket mondtak és szegény Miczurka csak úgy kékült, zöldült a szégyentől és szomorúságtól. És nem is mondhatta, hogy nem igaz, amit mondanak, mert tudta ő azt

jól maga is, intette Tipit sokszor, de mind nem használt.

— Igaz, igaz! felelé tehát sóhaj

De mit tegyek? Tanácsoljanak valami okosat.

Tanácsolni pedig mindig mindenütt

on szeretnek, azért tehát azt határozták, hogy összegyűlnek nagy tanácskozási és eldöntik, mit kell tenni a ga-

Miczurka ciczamama, nagyon komolyan és busan, hogy az ő szép de gonosz fia fölött kell ilyen bíróságot tartani. Meg is próbálta egy kicsit mentesíteni, hogy talán mégsem olyan nagyon gonosz az a Tipi.

— Micsoda? Nem olyan gonosz? szolt Karmos asszonyság. Hát tudják-e, mit művelt tegnap? Az én kis fiaimnak oda volt készítve a tejeeskéjük az ajtó elébe, de még nem voltak éhesek, szépen játszadoztak. Hát egyszerre látják, hogy az a gézengúz Tipi javába lakmároz az ő ozsonnájokon. El akarták kergetni, de persze még neki állt feljebb s a milyen erős mihaszna, az egyiket megkarmolta, a másikat pofon csapta, a harmadikat megharapta. Sirva jöttem hozzá, de mikor én oda jöttem, már akkor a semmi-revaló elillant. Ezt nem lehet túrni!

— Ez még semmi! szolt Körös asszonyság. De mit mivel nálam! Az uram, tudják lelkeim, a nagy trombitát fujja, mikor éjjel hangversenyeket rendezünk. Hát a minap, mikor a kis Bibi fiam egymaga játszogatótt

rázda Tipivel. El is jöttem mind a szomszéd cicza asszonyságok és megkezdődött az okoskodás. Középuött ült a szegény

otthon, berontott hozzánk ez a gonosz Tipi és mit csinált? — bedugta Bibit a trombitába! Mikor hazatértünk, nem ta-

...JÓ VOLNA AZT ELVENNI. (Lásd a 331. lapon.)

láltak sehoh a kicsikét, a hívásunkra pedig fájdalmas sirással felelt, sokáig nem is tudtuk honnan. Nagy sokára rábukkantunk és ki akartuk venni, — az ám, csak hogy nem lehetett! Olyan mélyen bent volt, hogy el nem értük, ő pedig szegényke nem birt kimozdulni, annyira beszorult.

— Oh, borzasztó! miáskolták mind.

— Igen bizony, az rettentően borzasztó volt! Már azt hittem, hogy szegény kis fiam nyomorultan ott vesz a trombitában; de az uram még egy próbát tett, egész tüdejéből belefujt a trombitába és szerencsésen ki is fujta Bibit. (Lásd a képet a 324. lapon.) Három napig volt beteg bele, de még magam is az voltam a nagy ijedtség mián.

— Ez már tulságos gonoszság, ezt nem lehet tovább tűrni.

— Nem, ezt nem lehet!

Szegény Miczuska asszony maga is belátta, hogy nem lehet.

— De hát mit csináljak vele! sóhajtá.

— Mit? Téglát kell kötni a nyakára és vízbe fojtani, szólt Karmos asszony.

Az bizonyos, hogy ezzel alaposan véget vetettek volna minden további bajnak. De már ettől, ilyen segítségtől, nemcsak Miczurka mama ijedt meg, hanem a többi czicza-néni is úgy találta, hogy talán mégis sok lesz, ha mindjárt a vízbe fojtják a bünöst. Előbb még más valami módot kell megpróbálni.

— Jól van, hát vágjuk le a körmeit, szólt az egyik.

— Akkor nem tudna a gonosz kutyák elől fára menekülni, ez pedig szégyen volna a macska-nemzetségre.

— Az igaz, akkor hát börtönbe kivetni.

— Olyan lármát fog csapni, hog, hetedik szomszéd sem fog tudni aludni tőle.

— Az is igaz. Aztán örökké úgy sem lehet fogva tartani, egyszer mégis csak ki kell eresztetni s akkor csak ott volnánk, ahol most. Az kellene, hogy megjavuljon, tanuljon tisztességet, illedelmet.

— Persze, hogy az kellene. Már elég nagy. Járjon iskolába.

— Nagyon jó! Járjon iskolába. És ha ott sem tanul mórest, akkor aztán nincs irgalom se kegyelem, akkor követ kötünk a nyakába és vízbe fojtjuk.

Vala pedig a gyűlésnek egyik tagja, Kormos asszonyság, a ki egy kicsit nagyot hallott és fültrombitán át jókorákat kellett kiáltani a fülébe, hogy megértse a szót. Mikor tehát elvégezték, hogy mit végeznek, Karmos asszonyság bele kiáltotta, amennyire csak birta, a fülcsőbe. (Lásd a képet a 325. lapon.)

— Azt végeztük, hogy még egy próbát teszünk a gonosz Tipivel, iskolába küldjük és ha ott sem tanul mórest, akkor vízbe fojtjuk.

— Nagyon helyes.

Tipi pedig nagyon örült annak, hogy Kormos néni nagyot hallott. Mert kint leskelődött az ajtónál és sokáig nem tudta megérteni, miről tanakodnak odabent. De a hangos kiáltásból egyszerre megértette. Mivel pedig ravasz kópé volt, mindjárt így gondolkozott:

— Ohó, itt vigyázni kell, hogy baj ne legyen.

Beszólitották és a szigorú Kormos asszonyság tudtára adta neki, mit végzett

nagy családi gyűlés: iskolába fog járni, hogy ott mindenféle szép és hasznos dolgot tanuljon. Ha pedig szófogadatlan lenne, akkor jaj lesz neki. De hogy milyen jaj, azt nem mondták meg. Tipi pedig hamis, jámbor képpel mondá:

— Oh, mennyire örvendek, hogy ezt végezték! Már rég vágytam az iskolába és csupa unalomból követtem el mindenféle pajkos csínyt. De most egészen más leszek!

Nagyon megörültek ennek a beszédnek, mert azt hitték, hogy őszinte beszéd és Tipi talán mégsem olyan gonosz, mint amilyennek hitték. Megdicsérték tehát illedelmes szófogadásaért, Tipi pedig vígan sétált odább.

Hanem egy-két napig mégis nagyon vigyázott magára. Hogy panasz ne legyen, szorgalmasan eljárt iskolába és mindenki szentül hitte, hogy Tipi csakugyan teljesen megváltozott. Pedig Tipi harmadnapra már ugyancsak megunta a komoly tanulást és elfeledve minden szép szándékot, megint vásott csínyeken törte a fejét.

Harmadnap korán indult iskolába. Voltaképp nem is oda indult, hanem eltökélte, hogy előbb egy kicsit madarászni fog. De amint útra kelt, az ajtóból meglátta Karmos néni.

— Hová ily korán, Tipi fiam?

— Iskolába, nénikém!

— Hiszen még nagyon korán van.

— Jobb ha korán vagyok ott, mint ha elkésem.

— Ez nagyon szép szándék. De hát még csakugyan igen korán mennél. Tehetsz nekem egy kis szivességet. Dolgom

van itt a szomszédban Karmos néninél, de nemsokára visszajövök. Maradj addig nálam és vigyázz a kis Bibi fiamra.

— Nagyon szívesen.

Tipi biz ezt éppen nem tette szívesen, de azért csak rámondta.

— Majd odább megyek, ha megunom, gondolá.

A kicsi Bibi sem örült, mikor meglátta Tipit, mert még emlékezett a minapi trombita-kalandra. De hát még nagyon kicsi volt, beszélni sem igen tudott, nem kérhette az édes anyját, vigye magával. Pedig ugyancsak jó lett volna, mert Tipi a régi módja szerint kezdte a kicsikét boszantani s mikor ez mérgesen nyafogott, Tipi hirtelen fölkapta és bedobta a vizes csöbörbe. Ott a szegény kis Bibi akár meg is fulhatott volna, de szerencsére a csöbörnek csak az alján volt egy kis víz, úgy, hogy a kis czicza csak nyakig állt a vízben; így is nagyon átázott és meghült, náthát kapott; jajgatott is keservesen, de nem tudott kimászni, Tipi pedig nem gondolt többé vele, hanem körül nézett, nem találta-e valami jó zsákmányt. Talált is egy kövér egeret, melyet Karmos asszonyosság ebédre készített elő. Ezt Tipi fölkapta és gyorsan elfutott vele, egyenesen az iskolába.

Ott már együtt voltak mind a növényedékek. Ugyancsak ámultak, mikor Tipi olyan pompás falattal lépett be. Mind abba hagyta a tanulást, eldobta a könyvet, feldöntötte a tintát, mert mindnyájan szerették a jó egér-pecsenyét és arra gondoltak, hogy jó volna azt elvenni Tipitől. (Lásd a képet a 328—329. lapokon.) A tanító azonban nagyon megharagudott ezen a

rendetlenségen, gyorsan fölön fogta Tipit és elvette tőle a jó falatot.

— Ezt bizonyosan loptad valahol, te semmiházi! Majd kitudom én, hol vetted.

Már ettől megszeppent Tipi és iskola után sokáig nem is mert haza menni. De mikor megéhezett, mégis csak haza fordult. Hát nagy ijedelmére ott megint együtt találta a családi tanácsot. Elő is vették mindjárt és tudtára adták, hogy már föl van fedezve újabb gonosz csínye. És ott volt egy nagy téglá is. Tipi jól tudta, mire való. Most már nagy a veszedelem.

De azért elhatározta, hogy még kivágja magát. Így szólt nagy ravaszul:

— Az igaz, hogy bűnösnek látszom, pedig nem vagyok az. A kis Bibit bedobtam a vizes csöbörbe, de csak hogy megmentsem. Mert a mint ott játszogattam vele, egyszerre csak bejött az a veszedelmes Bundás kutya, a mi nagy ellenségünk és azt mondta, hogy most megöli a kis Bibit. Én védelmeztem, de attól kellett félnem, hogy ha Bundás valahogy mégis a kicsikéhez ér, egyszerre agyon marja. Tudtam, hogy a csöbörben kevés a víz, tehát oda bujtattam Bibit, aztán harczoltam vitézül az ellenséggel. Mikor Bundás látta, hogy terve nem sikerül, legalább az egérpecsenyét akarta elvinni, de ezt is gyorsan elkaptam és elvittem a tanító urnak. Reménylem, vissza adta.

Nagyot bámultak ezen a beszéden. Így már persze egészen más, így Tipi nagyon derék dolgot végzett s nemhogy vízbe kellene fojtani, hanem meg kell jutalmazni. Kapott is dícséretet bőven és hozzá sok csemegét.

— Légy mindig ilyen derék, akk nagy lesz a becsületed köztünk; mond

Tipi megmenekült, de ez az eset g dolkozóba ejtette. Lám, mennyire szeretik, mikor azt hiszik, hogy jót tett. Pedig nem is igaz. De hátha igazán ugy cselekednék. Akkor nem kellene alattomoskodni, sem pedig félni, hogy végre is fölfedezik az áluokságát.

Addig-addig gondolkozott, míg teljesen rágondolta magát. Miczurka mamának megvallotta az igazat s Miczurka mama megbocsátott, oly föltétellel, hogy Tipi ezentul igazán megmarad a jó uton.

Tipi megígérte és ezután meg is tartotta, mert nem akarta többé azt a veszedelmes vízbefojtó téglát látni. És most Tipi olyan derék, jó viseletü czicza, hogy három pusztá faluban sem találjátok párját.

ARANY HALAK.

(Képpel a czimlapon.)

AZ ÖBLÖS harang-üvegben
Csillámló arany halak —
»Állj meg hát bolond halacska,
Hogy én megfoghassalak!«

Mond Irmácska, s tömzsi kezét
Nyujtja a harang felé,
S lábujjhegyre állt, mivel hogy
Szélét el nem érheté.

Félek Irma, kis Irmácska,
Nem jó lesz a dologbul —
Addig hajtod a medenczét,
Mig egyszer csak rád borul.

TÜNŐDÉS.

AZ IDŐ komorra fordult,
Itt az ősz.
A faluba ballag vissza
Már a csösz.

Fakó a gyep, ködös is lett
A határ;
Sárga lombú fát nem üli
A madár.

Erdőn, mezőn játszik még a
Gyenge fény,
De hajh, mit ér! — nem vidulok
Melegén.

Gyorsan multál, szép virágos
Kikelet,
Ragyogó nyár! — Látom jönni
A telet.

Egy a bűm: hogy tél követi
Tavaszmom.
S hogy a télre tavasz jön: ez
Vigaszom.

APRÓ DOLGOZATOK.

— Válaszok Irén néni levelére. —

FELHÍVÁSRA, melyet pár héttel
ezelőtt Irén néni intézett a »Kis
Lap« olvasóihoz, számosan felel-
tek dolgozatokkal. Valamennyinél dicsé-
retet érdemel a szorgalom és buzgóság,
többen pedig oly csinos kis dolgozatokat
küldtek, hogy igazi örömem telt benne.
Szinte sajnálom, hogy mind nem közöl-
hetem s csak úgy tehetek igazságot, ha
egyiktől is, másiktól is közlök egy-egy
dolgozatot.

Azokon kívül, kiknek dolgozatait
alább közlöm, dicséretre méltó munkákat
küldtek még be: *Jablonszky Jolán, Mann-
heimer Gizella és Hermina, Papp Jani és
Elek, Keresztessy Antal, Keczer Stefánia,
Fischer Jolán, Goldmark Kornélia és
Sándor, Kelemen Anna és Pista, Réthy
László, Hönig Szidi.*

És most közlöm a következő négy
dolgozatot:

A hanyag földmives.

A szorgalmas földmivesnek, kit Irén
néni leirt, ellentéte a hanyag. Már rég
fölkelt a nap s a hanyag földmives még-
sem gondol teendőire. A helyett, hogy
földjét mivelné, az parlagon fekszik, így
tehát nem is teremhet s aratás idején
üres kézzel szemlélheti a szorgalmas szom-
széd jutalmát. Beköszön aztán a zord tél
és a lusta földmives magtárában nincsen
gabona, vermében nincsenek kerti növé-
nyek, hombárjában nincsen takarmány;
így tehát családjával és állataival együtt
éhségnek és nyomornak van kitéve. Mi-
után Isten parancsait oly rosszul teljesi-
tette, tettein sincs áldás. — Ugyanigy jár
a hanyag gyermek is, ki szülei és tanítói

szavát meg nem fogadván, lustaságban nő fel, egész életén át embertársai terhére van és halála óráján egyetlen egy jó és hasznos tettről sem bir számot adni.

Somssich Eszter.

*

A fősvény és a pazarló.

Azt hiszem, nem is lehetne egykönnyen meghatározni, hogy melyik a jobb, azaz hogy a rozszabb tulajdonság. Bizonyosan a középut, azaz a takarékoság a leghelyesebb. Nem tanácsolhatni senkinek, hogy fősvény módjára önmegtadással és nélkülözéssel éljen, mert ezáltal embertársainak tiszteletét és becsülését elveszti, céltalanul tartogatja kincseit, legfőlebb aranyainak, gyémántjainak fényében gyönyörködhetik. Semmi igazi hasznát nem vette. Halála után pedig kincseit sirjába nem viheti. Azonban a pénzzel nem szabad nagyon könnyen sem bánni, nem szabad kidobni, mert inség, megbánás követi ezt. Ami nem szükséges, azért kár pénzt adni, hanem csak olyanokra költsünk, ami haszna által az értéket megfizeti. A középut a legjobb, mindig azon haladjunk, mivel csak így fogunk az életben boldogulni.

Schwartz Berta.

*

A tél és az aggkor.

Minden mulandó, semmi sem állandó e földön. Igaz, ha látjuk a zord Tél bácsit, fehér zuzmarás szakálával, a komor összehúzott szemöldökkel (mint rajzolni szokták), félni fogunk tőle. — Mennyi örömtől fosztott meg bennünket! Elrabolta a rét szép virágait, a fák zöld leveleit. Nem bir többé a nap oly éltető meleggel, hogy a természetet ébren tartsa, és üde szépségeit visszavarázsolja. Kihalt és kopár minden, a földet hó takarja, vidám piros-pozsgás arcú gyermekek se-rege játszik hólapdával, szánkát húzva, melyben kisebb testvérkéik ülnek, vagy

pedig a jégen versenyt csuszkálnak, kocsolozásnak.

De így van ez nemcsak a természetben, hanem a mi saját életünkkel. Míg az ember ifju, vígan és gond nélküli él; de jönnek az életnek a vidámak mellett szomorú napjai is. A víg napok úgy hatnak életünkre, mint a nap a virágokra, — de a komor, szomorú napok! Miként a dér megfehériti a földet, úgy megfehériti a gond is a mi hajunkat. Az életben előforduló csapások elrabolják üde színünket, az arcra barázdákat szantanak, valamint a szép és nyulánk természet is megörnyesztik. És nálunk nincs úgy, mint a természetben, hogy a zord tél után a nap éltető ereje ismét erőre, friss virágzásra bírja a természetet, jön az üde tavasz és a kedves nyár. — Az ember, ha egyszer elvesztette ifjuságát, az soha többé vissza nem szerezhető. Használjuk fel tehát bölcsen, hogy majd ha jön a tél, ne bánkódjunk, hogy hiába mult el tavaszunk.

Gross Teréz.

*

A kertész és a nevelő.

Miként a jó kertész a csemetét, épen úgy a nevelő is gondozza reábizott tanítványait. Úgyesen megválasztja a módot, hogyan fogjon a neveléshez, oktatáshoz, gondosan megválogatja, kivel társaloghat növendéke s mi válik javára. Mert épen úgy, mint a fácska, mely nincs támaszhoz kötve és ennek folytán rozsz irányba nő: úgy a növendék is, ha nincs, ki gondját viselje, könnyen eltér a jó iránytól és rozspajtása szavára hallgat. Ha a nevelő valami rozsz tulajdonságot lát kis növendéke szívében elharapózni, szorgosan hozzá fog, hogy azt minél előbb kiirtsa, még mielőtt a rozsz tulajdonság mély gyökeret verne. És ha a jó tulajdonságok meggyökerestek, akkor örömmel nézi és látja, hogy a sok fáradságot, melyet növendé-

ére fordított, siker jutalmazza, a sok jó agból, melyet növendéke szívébe és méjébe hintett, szép gyümölcs termett. nál nagyobb szomorúsága van a nevelőnek, ha látja, hogy minden fáradsága

daczára növendéke mégis rozsz úton halad. Legyünk rajta, hogy ilyen szomorúságot soha se okozzunk azoknak, kik annyit fáradsanak velünk!

Schlesinger Katicza.

SZÓREJTVÉNY.

5. 11. 10. 3. 4. A fejöket még török rajt a tudósok :
Mint ez, ők is lehessenek léghajósok.
4. 3. 2. Fura állat, ismeritek régen nagyon :
Csontja kívül s a husa meg belül vagyon.
3. 7. 8. A cserepes mire sem megy nála nélkül,
Ismered a szenteknek történetéből.
1. 7. 8. 11. Láttál szitakötőt már szárnyát hegyezni :
Helyesebben *így* szokták meg is nevezni.
2. 9. 4. 9. 5. Kéményseprő a kéményből vakargatja,
Bécsivel Julis a vasat tisztogatja.
6. 10. 11. Csinos neve görög hegynek, magyar lánynak —
Megfordított Adiban reá találunk.
- 1 — 11. Ha keresed, rá is akadsz : semmi se más,
Lévén az határozatlan hosszú névmás.

KÉPREJTVÉNY.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXIII. köt. 18-dik számában közölt kockarejtvény megfejtése:

**Szék,
Zala,
Élet,
Kata.**

Helyesen fejtették meg: Pap Jenny és Béla, Kelemen Ilona, Redlich Ella és Kornél, Kunetz Ilona, Stern Aranka, Zverina Erzsike, Cserei Pista, Steiner Boriska, Wassermann Gizella, Mariska és Ilonka, Grosz Teréz, Gyémánt Fanni, Széll Józsi, Margalit Tilda és Jenő, Berzeviczy Edith és Lily, Kohn Juliska, Macher Margit, Lászlófalvy E. Margit és Árpád, John Elza és Gyula, Tikos Andor, Plávenszky Margit, Cserepes Antónia, Pollner Zoltán, Kepf Jolán, Tisza Lajos, Henze Conradine, Weiser Klára, Spitzer Ernő, Weitzendorfer Ilona (részben), Kaufmann Vilmos és Róbert, Szende Anna (hiányosan), Robitsek Alice, Hofmann Géza, Urbanovich Tihámér, Kelemen Blanka és Róza, Kirchmayer Paula, Muraközy Gizella, Nagy Tibor, Donáth Dezső, Thuróczy Mariska, Goldmark Kornélia, Riszdorfer Erzsike, Polákovics Ödön, Berkó Antí, Ascher testvérek, Gráber

Jóska, Duschnitz Birike, Ofner Ödön, Deutsch Artur, Sinkovits Margit, Galgóczy Jolán, Fried Amália, Hevessy Lenke, Meiszter testvérek, Dózsa Aranka és Ödön, Guttmann Vilma és Lajos, Lövy Zoltán és Jenő, Benedek János, Feregi G., Ferenczi Károly és Lajos, Goldschmied Malvin, Magassy Dénes, Somssich Eszter, Uferbach Gizella, Kosch Elemér, Schubert Anna, Ring Jozefine és Irén, Milassin Livia, Weiss Lujza és Jenő, Székely Géza és Zsolt, Paller Izidor, Bukovinszky Lenke, Jakobovits Blanka, Braun testvérek, Deckner testvérek, Steiner Ignác, Klein testvérek, Neu Géza, Grossmann testvérek, Holzer Lajos, Weisz Béla és Kornél, Moser Anna, Jankó Irma, Andorka Emma, Szabó Irénke, Vadas Klára, Weinberger Aladár, Peck Irma, Keczer Stefánia, Naszer Mariska, Rác Albertine, Jolán és Irénke, Volf Julesa, Fráter Irma, Rothfeld Anna és Ottó, Gaál Ernő és Elemér, Scholz Klára, Murányi Matild és Jolán, Bertrand Miczi, Petki Mária, Vadászfy Irma, Lekow Ida és Hedvig, Umheiser József, Kohn Regina és Lujza, Buzáth Mariska, Unger Margit, Bárczy Károly, Mezei Marianne és Ilma.

A »Kis Lap« XXXIII. köt. 17-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Lekow Ida és Hedvig (kinek az írása? F. b.), Kohn Regina és Lujza.

REJTETT SZÓ.

Jó szüle az első szótágom,
Másikban gyermekét kapom,
Hozzá fűzvé arkangyal nevét:
Könnyen lelhetek
(Ismervén hazám történetét)
Fényes magyar fejedelmi nevet.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kiss Erzsike (Msklez.) Hogy első lépésed a nyilvánosságba jötettel van kapcsolatban, ez bizonyára áldásodra fog szolgálni. Kívánjuk is mindnyájan. — Gaál Jani. Az az »ur«, aki Forgó bácsi nevében jelent meg nálatok s pénzt gyűjtött Forgó bácsi arcképére, egy szélhámós, csaló ember, akit rögtön el kellett volna esukatni; mert ha én valamit közölni akarok az én olvasóimmal vagy őket valamire fölcsólitom: azt mindig csak a lap révén teszem. Senkit sem bízom meg vele, hogy pénzt gyűjtson az én arcképem kiadására. Ha én azt ki akarnám adni, nem szorulnék senkinek a közbenjárására. — Sobor Pali. Hogy kell a kis madarat kitémni: ez tán nem egészen tartozik a »Kis Lap« keretébe. De — főleg tél idején — morzsás szemet szórni az apró madaraknak: ez már inkább ide vág, folyton is intem rá az én hí olvasóimat s van is foganatja. — Weisz testvérek. Jobb későn mint soha. Örömmel üdvözöllek Forgó bácsi zászlaja alatt. — Szegeő Lipi. Ügyesek. Megráizoltatom. — Spitzer Gyuri. Nem csak szabatos szerkezetük, de ujságuk miatt is érdemesek a közlésre. Meg is jelennek. — Ida néni. Levél megy. — W. I. Ki tudja annyi ezer gyermek nevét nyilván tartani? Még az esetre is ha nem előfizetők, szívesen közlöm a megfejtésüket — azaz közleném, ha saját írásu levélben küldötték volna be. — Bárczy Károly. Ugy testi egészségedről mint a tanulmányaidban mutatott haladásról szívesen veszek tudomást. A heti értesítések írásától azonban fölmentelek. Csak ha igazán érdekes közölni valód van, küldhetsz levelkéket. — Unger Margit. Lesz rá gondom. — Singer Irma és Károly. Első »önálló művetek«, mint tanítótok F. B. ur írja, örömemre szolgált. Károlytól reményelem, hogy majdan ő is oly »szépen« fog írni, mint édes atyja. Egyszer meg is látogathatnátok. — Degenfeld Augusta és Katieza. Jó kis szívetek adománya a jótékonyági rovatban van kimutatva. — Volf Julcsa. A leírás, melyet leveledben Trencsén-Tepliczről nyújtasz, rövid bár, de élénk s szemléltető. Örömmel

olvastam. Ez az első leveled, a melyet kaptam. A többi nyilván elveszett, mert én minden olvasómnak felelek, csak válaszra érdemes dolgok foglaltassék soraiban. — Szokolay Elvira Margit. Tudtam én azt, hogy az a nehézség elég lesz az én apró híveim részvételének felkeltésére. — Gelsei Gutmann Lili. Már ez az a kedves levélke. Mulattam is a tartalmán: Péter behozza a kosárban a gyümölcsöt, s kicsi Stefkónak oda is nyújt egy piros almát. Édes mama inti, hogy mit illik ilyenkor mondani? — amire a kis vitéz őszintén így kiált fel: »szólt is!« Azt kérde, mért minden babának a neve Vicza? Hát a magyar nép Viczának hívja, mint a hogy a németnél »Gretl« a neve. Különböztetnem szabad ám a te Viczádat Lillinek is nevezned. — Paul Honka. Ajánlatoddal fordulj Bercecz Antal m. k. női főiskolai igazgató urhoz (Ujvilág utca 1 sz.) mint a »Gyermekbarát« jótékony egylet elnökéhez. — Több rendbeli elbeszélést, rejtvényt, stb., melyet itt egyenkint elő nem sorolhatok, egy és más okból nem közölhetek.

Jótékonyág.

Az éhező gyermekeknek: Szent-Iványi Margit 2 frt, Grünhut testvérek 2 frt, Erber Katieza, Leo és Hugo 2 frt, Szokolay Elvira és Margit 1 frt, Gelsei Gutmann Lili 3 frt, Volf Julcsa 1 frt, Heller Margit, Jolán és Ella 3 frt, Heller Ágoston 2 frt, Bischitz Andor és Vilmos 2 frt, Degenfeld Augusta és Katieza 4 frt, Faragó Miklós 1 frt, Fried Amália 1 frt, Takáts Márta 1 frt, Kupferstich Izidor 1 frt, Haj Jolán 1 frt, Mezei Marianne és Ilma 60 kr, Kornfeld Mari és Móriéz 2 frt, Grün Olga 2 frt 50 kr, Deutsch Arthur, Miksa és Jenő 2 forint, Nemschitz Alfréd 60 kr, Brand Margit 1 frt, Tisza Lajos gyűjtése 11 frt.

E kegyes adományok a »Pester Lloyd« című napi lapban vannak kimutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.

HELYRE IGAZÍTÁS.

Pollák Alfréd és Dezsőnek a »Kis Lap« m. heti számában kimutatott gyűjtéséből kimaradt a két gyűjtőnek, mint adakozóknak. a neve. Ők 1 frtal járultak az összeghez.